

UW REF.

ONZE REF.

DATUM 24-03-2021

BIJLAGE(N)

CONTACT Philippe Hocepied

E-MAIL philippe.hocepied@health.fgov.be

Aan de werkende en plaatsvervangende leden van
de Adviesraad inzake voedingsbeleid en gebruik
van andere consumptieproducten

Notulen van de vergadering van de Adviesraad inzake voedingsbeleid en gebruik van andere consumptieproducten – 16 februari 2021

Agenda

1. Goedkeuring van de agenda
2. Nutri-Score: stand van zaken (L. Doughan)
3. Farm to Fork strategie: impactanalyse van de vaststelling van voedingsprofielen en een nutritioneel etiketteringssysteem op de voorkant van de verpakking, uitbreiding van de oorsprongsetikettering en herziening van de regels met betrekking tot houdbaarheidsdata (J. Pottier/I. Laquiere)
4. Ontwerp van koninklijk besluit betreffende eetbare oliën; zie bijlagen (L. Ogiers/V. Bastin): **advies van de Adviesraad**
5. Presentatie van resultaten van het project over de additief propyleenglycol in dranken (C. Vinkx)
6. Update EU-wetgeving contaminanten (C. Vinkx)
7. In het kort:
 - 7.1. Stand van zaken van de wijziging van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 1925/2006 wat betreft botanische soorten die hydroxyanthraceenderivaten bevatten (K. De Pauw)
 - 7.2. Novel food: toepassing van transitie maatregelen voor insecten (I. Laquiere/J. Pottier)
 - 7.3. FSG: gedelegeerde verordening tot wijziging van gedelegeerde Verordening (EU) Nr 2016/127 betreffende de toepassingsdatum van volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding op basis van eiwithydrolysaten (I. Laquiere/E. Heyvaert/A. Darimont)
8. Komende evenementen, conferenties en workshops
9. Varia

NOTULEN VAN DE VERGADERING

1. Goedkeuring van de agenda

In afwezigheid van Ph. Mortier wordt de vergadering voorgezeten door C. Berthot. Hij bedankt Tina Van Havere (Beleidscel Vandenbroucke) en Caroline De Praeter (Beleidscel Clarinval) voor hun deelname aan de vergadering.

De vergadering wordt opgenomen, enkel om het opstellen van het verslag te vergemakkelijken.

Bijkomende agendapunt?

- Resultaten onderzoeksproject acrylamide (vraag FEVIA) (bij punt 6)
- Vragen van be-sup gesteld per e-mail aan de FOD m.b.t. de praktische toepassing van toekomstige wetgeving HAD (bij 7.1)
- Materialen in contact met voedingsmiddelen: bamboe, stand van zaken (vraag Comeos) (onder punt 9 Varia)
- Food labelling information system (informatiepunt FOD) (onder punt 9 Varia)

Goedkeuring verslag vorige vergadering:

Ter herinnering, [het verslag](#) van de vergadering van 27 oktober 2020 werd via de schriftelijke procedure goedgekeurd en is beschikbaar op de website.

2. Nutri-Score: stand van zaken (L. Doughan)

Vrijdag (12 februari) laatstleden was er [een perscommuniqué](#) van de FOD m.b.t. de lancering van een stuurgroep en een wetenschappelijk comité van de landen die de Nutri-Score onderschrijven. Dat zijn Frankrijk, België, Luxemburg, Spanje, Duitsland, Nederland en ook Zwitserland.

C. Berthot en L. Doughan vertegenwoordigen BE in de stuurgroep.

Nederland en Spanje hebben nog geen wetgeving maar er is wel al een akkoord hierover met de overheden.

Op het niveau van de stuurgroep worden zeer specifieke en technische vragen behandeld die niet naar de Scientific Board gaan en die kunnen worden opgelost tussen de zeven landen via een eenvoudige goedkeuring. De Scientific Board staat op zijn beurt in voor een grondige analyse van meer complexe vragen (zoals vragen van de zuivelsector). In die Scientific Board zetelen twee vertegenwoordigers voor België: Héléne Alexiou (Instituut Paul Lambin) en Stefanie Vandevijvere (Sciensano). De lijst met experts van alle landen wordt binnenkort gepubliceerd..

3. Farm to Fork strategie: impactanalyse van de vaststelling van voedingsprofielen en een nutritioneel etiketteringssysteem op de voorkant van de verpakking, uitbreiding van de oorsprongsetikettering en herziening van de regels met betrekking tot houdbaarheidsdata (J. Pottier/I. Laquiere/L. Ogiers)

J. Pottier: in het kader van de [Farm-2-Fork-strategie](#) zal de Europese Commissie een reeks initiatieven lanceren waaronder een aantal i.v.m. etikettering:

- De invoering van een verplichte geharmoniseerde voedingsetikettering op de voorkant van voedingsmiddelen (FOPNL – front of pack nutrition labelling);
- De goedkeuring van nutritionele profielen om het gebruik van nutritionele en gezondheidsclaims te beperken (die hadden moeten worden goedgekeurd in januari 2009);
- De revisie van de regels voor datum aanduiding om voedselverspilling te vermijden;
- De uitbreiding van de verplichting om de oorsprong of herkomst van bepaalde voedingsmiddelen te vermelden.

Alvorens met concrete voorstellen te komen, moet de Commissie een impact assessment (IA) uitvoeren. En voorafgaand aan de lancering van de impact assessment legt ze ter raadpleging een inception impact assessment (IIA) voor, die dient om te kaderen wat er in de impact assessment zelf wordt geëvalueerd: reden waarom sommige acties nodig zijn, doelen, beoogde opties, mogelijke impact, ...

De Commissie heeft bijgevolg een aantal opties per thema opgenomen in de IIA:

Voor de nutritionele aspecten gaat het om een status quo (geen geharmoniseerd FOPNL-systeem op Europees niveau en geen goedkeuring van profielen), in afwachting van de goedkeuring van een gradueel kleurcodesysteem (zoals Nutri-Score) op basis van nutritionele profielen die ook voor de inperking van het gebruik van claims zouden dienen.

Wat de vermelding van de oorsprong betreft, gaat het over producten als melk op zich en melk gebruikt als ingrediënt, vlees gebruikt als ingrediënt, het vlees van konijn en wild ... De opties gaan van een status quo (vrijwillige of nationaal bepaalde vermelding) tot een verplichting op Europees niveau, maar met een min of meer precieze vermelding van de oorsprong (EU/niet-EU, nationaal niveau, regionaal niveau).

Tot slot worden voor de datumaanduiding een aantal aanpakken opgenomen: status quo, verlenging van de lijst met producten die zijn vrijgesteld van datumaanduiding (voor producten met een zeer lange houdbaarheid zoals deegwaren of rijst), afschaffing van het concept van een minimale houdbaarheidsdatum en enkel de uiterste verbruiksdatum behouden, of revisie van de regels over de presentatie en formulering van de datumaanduiding.

Die IIA maakt het voorwerp uit van een publieksraadpleging: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12749-Revision-of-food-information-to-consumers>

De Belgische overheden hebben commentaren gepubliceerd: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12749-Revision-of-food-information-to-consumers/F1566788>

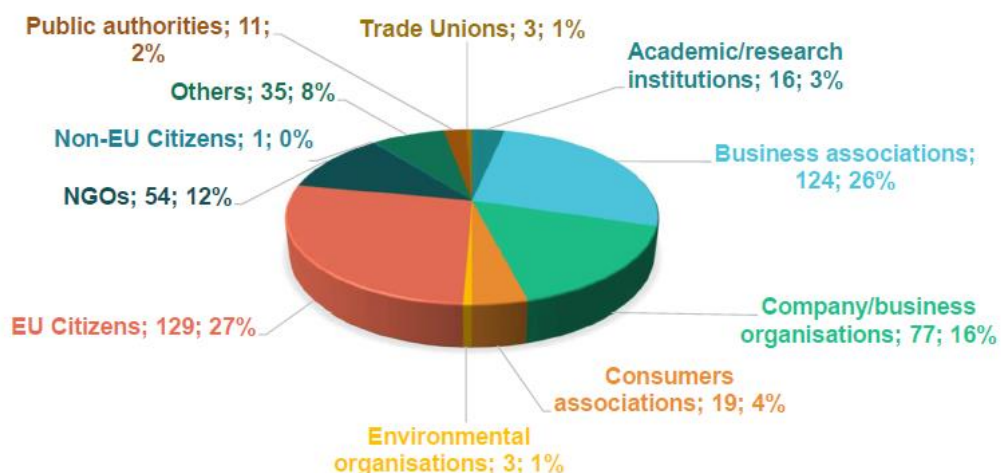
De Belgische overheden hebben onder meer aangedrongen op het belang van de goedkeuring van nutritionele profielen.

Wat de datumaanduiding betreft hebben de Belgische overheden aangedrongen opdat de te simplistische dichotomie tussen "uiterste houdbaarheidsdatum = veiligheid" en "ten minste houdbaar tot (THT-datum) = enkel m.b.t. de kwaliteit" wordt vermeden en dat de notie van minimale houdbaarheidsdatum wordt onderzocht in al zijn aspecten inzake risicobeheer, en niet enkel op kwaliteit.

Wat betreft de oorsprong hebben de Belgische overheden onder meer gevraagd dat er een evaluatie wordt gemaakt van de mate waarin de bestaande regelgeving over de oorsprongvermelding van het primaire ingrediënt reeds toereikend is.

In het algemeen hebben de Belgische overheden aangedrongen op het belang van de gegevensverzameling en de kwaliteitsbeoordeling ervan opdat de doeltreffendheid en de impact van de verschillende opties kan worden geëvalueerd met behulp van alle beschikbare gegevens.

Tijdens de vergadering van het Permanent Comité General Food Law van 9 februari 2021 heeft de Europese Commissie meegedeeld dat zij 472 reacties ontving, die ze nog moet onderzoeken.

In de loop van 2021 zullen er raadplegingen plaatsvinden ofwel publiek ofwel gericht naar de lidstaten en de stakeholders, met het oog op de afronding van de impact assessment tegen de eerste helft van 2022 en het indienen van een wetsvoorstel tegen de tweede helft van 2022.

Naargelang de gekozen opties zou dat voorstel een wijziging van de FIC-verordening 1169/2011 inhouden, via gedelegeerde handeling en/of gewone wetgevingsprocedure (medebeslissingsprocedure).

L. Ogiers: in de voorbereidende gesprekken van de technische werkgroepen (van september-oktober) heeft de BE delegatie, vooral m.b.t. de vermelding van de origine, expliciet benadrukt dat het noodzakelijk is om erop toe te zien dat de werking van de interne markt verzekert blijft. Er is nood aan harmonisatie en we zouden willen een halt toeroepen aan alle bijkomende nationale regels die her en der ontstaan en evolueren. Wat betreft de etikettering van de oorsprong moet vooraleer bijkomende maatregelen worden ingesteld ook rekening worden gehouden met de complexiteit van de regelgeving die er nu als is, zie de constante stroom van vragen m.b.t. de interpretatie wat impliceert dat er nu al veel onduidelijkheid is bij de operatoren en de controlediensten. Vooraleer nieuwe regels vast te stellen moet ook worden nagegaan in welke mate bepaalde gevallen niet al afgedekt zijn door andere wetgevingen.

In de voorbereidende documenten voor het assessment heeft de COM aangegeven dat de integriteit van de interne markt en het level playing field moeten gevrijwaard blijven.

Van de vier opties (EU/niet- EU, Nationaal, Regionaal, combinatie van de vorige), die nu in de context van oorsprongsetikettering worden genoemd, lijkt voor BE de vermelding EU/niet-EU niet voldoende informatief voor de consument. Aan de andere kant zou de vierde optie leiden tot een zeer complexe regelgeving voor de exploitanten en de controleautoriteiten, en mogelijk verwarrend zijn voor de consument. Hetzelfde geldt voor eventuele aanvullende sub-opties voor bepaalde producten. De vierde optie werd eerder ook niet opgenomen in de discussies.

Fevia : we kennen de exacte timing nog niet, maar het is mogelijk dat dit tijdens het Belgische voorzitterschap van de Raad van de EU valt (januari-juni 2024).

4. Ontwerp van koninklijk besluit betreffende eetbare oliën; zie bijlagen (L. Ogiers / V. Bastin): advies van de Adviesraad

2020 10 27 - KB
EETBARE OLIËN

L. Ogiers: het ontwerp werd reeds in maart 2018 besproken op de Adviesraad. Toen zijn een aantal vragen vanuit de adviesraad beantwoord (bij de uitnodiging gevoegd). De bedoeling is om het besluit van 23 april 1974 te vervangen en dit aan te passen aan de actuele normen.

Het ontwerp bevat onder meer een definitie van eetbare oliën, vergelijkbaar met die van het oude KB. Er is een bepaling ingevoegd inzake de facultatieve ingrediënten die aan eetbare olie kunnen worden toegevoegd, ruime formulering om ook innovatie toe te laten. Het zuurgetal werd afgestemd op de normen van de Codex.

Bulkverkoop van eetbare oliën zal nu worden toegelaten, uitgezonderd voor olijfolie. Olijfolie valt onder de Europese wetgeving. Alle bepalingen die rechtstreeks betrekking hebben op olijfolie zijn dus niet meer opgenomen in het ontwerp.

Over het ontwerp werd reeds in 2018 een advies verkregen van de Hoge Raad voor Zelfstandigen en KMO en de Bijzondere Raadgevende Commissie Verbruik.

Inhoudelijk:

- Artikel 1: traditionele bepalingen inzake wederkerigheid: product erkend in een land, mag ook op de Belgische markt.
- Artikel 2: uitsluiting olijfolie (Europees geregeld);
- Artikel 3: definitie eetbare oliën en definitie grote cateraar (herhaling definitie FIC-wetgeving). Een definitie voor 'horeca' bleek moeilijk toepasbaar voor dit KB.

- Artikel 4: mogelijkheid om facultatieve ingrediënten toe te voegen omwille van organoleptische kenmerken.
- Artikel 5 zuurgetal;
- Artikel 6: aantal benamingen en vermeldingen voor eetbare oliën en mengsels die kunnen worden gebruikt;
- Artikel 7: Opheffing;
- Artikel 8: Overgangstermijn.

Volgende stappen na het advies van de Adviesraad: advies Raad van State, notificatie TRIS (EU COM) en ondertekening + publicatie, naar verwachting binnen ongeveer 6 maanden.

Op de vraag van S. Lauryssen wat er nog gewijzigd is sinds 2018 antwoordt L. Ogiers dat er een aanpassing is gebeurd van artikel 4 m.b.t. de toevoegingen die nu toegelaten zijn. Toen was er ook sprake van toevoegingen omwille van fysiologische kenmerken, nu enkel nog van toevoegingen in het kader van organoleptische kenmerken. Er werd ook op toegezien dat zaken die al in de Europese verordeningen zijn vervat, niet meer voorkomen in dit ontwerp van KB. Er zijn geen andere fundamentele wijzigingen meer gebeurd sinds 2018.

C. Vinx merkt op dat vorig jaar in het kader van de additievenwetgeving een toelating werd gegeven voor een emulgator om minder calorieën olie op de markt te kunnen brengen (max 70 % olie), bestemd voor gebruik door de consument als olie maar het valt onder de emulsies. Valt dat ook onder dit KB? Is er nood aan een specifieke reglementering hiervoor? In principe kan dit al op de markt zijn. Zie [verordening 2020/355 over het gebruik van E476 in vloeibare emulsies van plantaardige oliën](#).

L. Ogiers: het is niet de bedoeling geweest om dit in de scope van dit KB op te nemen, dit aspect is terzijde gelaten. We hebben geen vraag gekregen vanuit de industrie of de consumentenorganisaties om daar rekening mee te houden. S. Lauryssen: als daarvoor een aanvraag werd gedaan en deze emulsies op de markt zijn of zullen komen, is het misschien wel belangrijk om dat mee te nemen in dit KB.

C. Berthot stelt een schriftelijke consultatie over dit ontwerp van KB gedurende 15 dagen voor. Maar het is niet de bedoeling om het debat te heropenen m.b.t. zaken die reeds eerder zijn bediscuteerd.

L. Ogiers zal intussen ook contact opnemen met C. Vinx en S. Lauryssen voor meer details m.b.t. de emulsies en om te bekijken hoe dit kan worden ingepast in het ontwerp.

L. Ogiers zegt dat de FOD Economie ook nauw contact heeft gehad met Liprobel (Belgische oliesector) over dit ontwerp van KB.

5. Presentatie van resultaten van het project over het additief propyleenglycol in dranken (C. Vinx)

C. Vinx presenteert aan de hand van een PPT-presentatie (Engelstalig) de keuze voor dit project.

propylene glycol
Vinx.pdf

Het project propyleenglycol (E1520, draagstof) kadert in de plicht van de lidstaten om de inname van additieven te monitoren op basis van een risicogebaseerde keuze (post marketing). Innameprojecten dienen ook als input voor de herbeoordelingen van de additieven op EU-niveau. Momenteel wordt er meer inspiratie gezocht in opvolging van herbeoordelingen. Op basis van eerdere herbeoordelingen werd daarom nagegaan of er nog hiaten waren. De keuze viel op propyleenglycol.

De EFSA bevestigde de ADI van 25 mg/kg lichaamsgewicht/dag en had de inname geschat. De blootstelling door kinderen in BE leunt dicht aan bij de ADI. Voor gearomatiseerde dranken was de schatting van EFSA gebaseerd op industriedata met een gemiddelde van 300 mg/kg drank maar er was geen maximumgehalte aangegeven. Voor fruitsappen en nectars werd 0 mg gehanteerd in de berekening door EFSA bij gebrek aan bevestiging van gebruik, terwijl de limiet wel 1000 mg/l is. Het uitgangspunt van dit project was dus een zeker risico op een onderschatting van de innameschatting door EFSA waardoor de ADI misschien toch zou kunnen overschreden zijn.

Propyleenglycol is enkel als drager toegelaten. De limieten in verordening 1333/2008 van 3000 mg/kg voor voedingsproducten en 1000 mg/kg voor dranken gelden voor de eindproducten maar er is geen informatie vermeld op de etiketten en er zijn weinig routinecontroledata.

Omdat de gearomatiseerde dranken voor kinderen de voornaamste bijdragers zijn, naast banketbakkerswaren, werd in dit project gekozen voor de gearomatiseerde (niet-alcoholische) dranken om de EFSA-gegevens aan te vullen.

Voor het verzamelen van analytische data is een analysemethode nodig en zijn er analytische standaarden nodig. We vragen aan de Commissie om een Europees referentielaboratorium voor additieven op te richten.

Het is niet mogelijk om alle informatie van alle toegevoegde gehalten in alle levensmiddelen op te vragen aan de industrie, om alle additieven in alle voedingsmiddelen te analyseren of om alle informatie van etiketten of uit databanken te halen. Vandaar de voorkeur voor een gemengde benadering. We kunnen bijdragen aan de database met analytische data van EFSA.

Resultaten

Propylene glycol
_Case_Study_Worksho

Drie subgroepen niet-alcoholische dranken uit de additievenwetgeving werden in dit project bestudeerd: fruitsappen, fruitnectars en gearomatiseerde dranken. De gearomatiseerde dranken vormen een heel brede groep (cola, limonade, melkdrank, gearomatiseerde melkanalogen, sportdrank, energiedrank, ijsthee, gearomatiseerd water). Propyleenglycol wordt niet vermeld op het etiket maar er werd wel nagekeken of er aroma's, antioxidanten of kleurstoffen aanwezig waren. Zowel merkproducten als distributiemerken in allerlei verpakkingen werden in aanmerking genomen.

Een analyse lot per lot van eenzelfde product werd ook uitgevoerd. Daar was wel consistentie in het gehalte.

Propyleenglycol is een klein molecuul gevoelig voor afbraak door licht. Door een derivatiestap werd een accurate analyse mogelijk via LC-MS/MS. Er is slechts een lage meetonzekerheid.

34 % van de monsters zijn negatief (onder de bepalingslimiet van 3 mg). Afwezigheid kwam het meeste voor bij sappen, nectars en gearomatiseerde waters.

Bij 2/3 is er gebruik van propyleenglycol. Dit werd opgesplitst tot max 300 mg/liter (36,3 %), van 300 mg tot 1000 mg (26,4%) en van meer dan 1000 mg (3,3 %). De variatie was dus heel groot. Van de resultaten tussen 300 en 1000 mg (26,4 %) werd nagegaan over welke subgroepen het ging. Alle subgroepen zaten erin. Er was geen veralgemening van de resultaten mogelijk; er was geen logica te vinden volgens subgroep of smaak en de resultaten zijn onvoorspelbaar.

Melkanalogen zijn vb. sojadranken.

Er werd op basis van de resultaten met overschrijding van het maximum een RASFF uitgestuurd in 2020 via het FAVV waardoor in de ganse EU een aantal producten werden uit de handel genomen en recalls plaatsvonden.

Voor de innameschatting volgens het "non-brand loyal scenario" werden de gemiddelden genomen van de positieve conforme monsters. Voor een innameschatting worden de overschrijdingen van het maximumgehalte niet meegerekend omdat die van de markt moeten worden gehaald. De sappen en nectars bevatten gemiddeld 285,2 mg en 135,9 mg/l daar waar EFSA voor haar eerdere berekeningen 0 mg/l in aanmerking had genomen. Bij de gearomatiseerde dranken was het gemiddeld gehalte 298 mg/l. De gemiddelde waarde komt overeen met het typisch gehalte opgegeven door de industrie. Dit scenario leidt niet tot een probleem van blootstelling.

Bij de innameschatting moet wel ook rekening gehouden met een *brand loyal* blootstelling. Een deel van de consumenten consumeren steeds eenzelfde merk. De ADI wordt overschreden door een deel van de kinderen wanneer men de resultaten van het project in rekening brengt, dus de aanwezigheid van propyleenglycol in fruitsap en nectar en de variatie tot hoge gehalten in gearomatiseerde dranken.

Conclusies

- Het typisch gehalte van 300 mg/l opgegeven door de industrie komt overeen met de vaststellingen.
- Er is een grote variatie gevonden (tot boven de limiet van 1000 mg/l).
- Nodig een brand loyal scenario in aanmerking te nemen om de consument te beschermen. Nu zijn er meetgegevens om dat te kunnen doen.
- Propyleenglycol zit ook in sappen en nectars en dat zou dus beter door EFSA in aanmerking worden genomen bij de berekening, vnl. voor de blootstelling door kinderen.

Vragen

S. Lauryssen vraagt waar de risico's liggen van hoge gehalten propyleenglycol en voor welke consumenten, wat de impact is op de gezondheid, en welke acties aan de studie worden gekoppeld. Was deze studie de aanleiding voor de eerdere recalls?

C. Vinkx: het gaat om een overschrijding van de ADI, er was een negatief gezondheidseffect bij dieren vastgesteld (invloed op bloedwaarden) op basis waarvan een ADI is vastgesteld. Wat de verdere invloed zal zijn op EU-wetgeving zal pas duidelijk worden bij de herevaluatie door EFSA. EFSA en de COM zijn al in kennis gesteld van deze gegevens. De normen kunnen hier en daar aangescherpt worden, bijvoorbeeld lagere norm voor sappen (consumptie kinderen). De boodschap aan de sector dat men er op dient toe te zien dat de limiet niet overschreden wordt, is ook al deels doorgekomen.

E. Moons: de recalls werden inderdaad doorgevoerd naar aanleiding van dit onderzoek na de ontvangst van de notificatie van Sciensano aan het FAVV. Het FAVV heeft dan een risicoanalyse gedaan. Bij een bedrijf was er geen rechtstreeks gevaar voor de consument, daarom was geen recall daarvoor georganiseerd. Het bedrijf heeft naar aanleiding van het onderzoek de receptuur van zijn producten aangepast. Voor een overschrijding in energiedranken van een ander bedrijf was er wel een risico waarvoor werd beslist een recall te doen (op Europees niveau).

6. Update EU-wetgeving contaminanten (C. Vinkx)

C. Vinkx geeft in het kort een overzicht van wat op EU-niveau in de pijplijn zit aangaande de contaminanten.

updates for the
legislation on contami

Cadmium

- Reductie blootstelling is nodig volgens EFSA
- Verordening te stemmen op 26 februari
- Van toepassing op 1 januari 2022 (*nvdr: op moment van stemming is dit gewijzigd in 20 dagen na publicatie*)
- Overgangperiode slechts tot 30 juni 2022 voor producten die al op de markt zijn vóór 1 januari 2022. Dus niet tot de houdbaarheidsdatum van de producten!
- Verschillende wijzigingen
 - Verlaging sommige normen
 - Bijkomende normen
 - Harmonisatie zout (Codex)

Lood

- Reductie blootstelling nodig; afstemming met Codex
- Verordening ook te stemmen op 26 februari
- Van toepassing op 1 januari 2022 (*nvdr: op moment van stemming is dit gewijzigd in 20 dagen na publicatie*)

- Overgangperiode slechts tot 30 juni 2022 voor producten die al op de markt zijn vóór 1 januari 2022
- Wijn en likeur vanaf oogst 2021 (*nvdr: op moment van stemming is dit gewijzigd in 2022*)
- Verlaging sommige normen (wijn) en nieuwe normen (likeur)
- Harmonisatie lood in zout is voor BE normverhoging (nu is er een lagere BE norm; wordt aangepast aan de codex). Ongeraffineerd manueel geogst zeezout is minder zuiver.

Moederkoornsclerotia en –alkaloïden (ergot)

- Verordening te stemmen op 26 februari
- Van toepassing vanaf 1 juli 2022 (valt samen met de oogstperiode); voor rogge normverlaging 1 juli 2023
- Aanscherpen normen sclerotia in graankorrels van 0,5 naar 0,2 g/kg
- Invoering (nieuwe) normen alkaloiden in
 - Maalproducten van rogge, tarwe, gerst, haver en spelt (met onderscheid tussen hoog of laag asgehalte)
 - tarwegluten (aparte norm hiervoor)
 - granen voor directe verkoop aan de consument ().
 - bewerkte voedingsmiddelen op basis van granen voor zuigelingen en peuters

Over het algemeen is er dus ofwel een norm voor de sclerotia (in de granen) ofwel een norm voor de alkaloiden (in de maalproducten) en geen twee normen voor eenzelfde product. Enkel voor granen voor directe verkoop aan de consument is er een dubbele norm.

Troopaanalkaloïden

- Som van atropine en scopolamine, acuut toxisch
- Probleem van onkruidcontaminatie, zoals Datura
- Verordening te stemmen op 26 februari
- Van toepassing op 1 september 2022 (leunt aan bij de start van de maïsoogst)
- Goede landbouwpraktijken en oogstpraktijken toepassen (daarom nog niet van toepassing dit jaar)
- Veel focus op maïs; alsook gierst, boekweit, sorghum
- Kruideninfusies

Discussies acrylamide: op verschillende terreinen:

- Verlaging referentieniveaus (benchmark levels) in verordening 2017/2158; deadline 11/4/2021 volgens artikel 5; op basis van statistieken (ongeveer P85)
- Vaststelling maximumgehalten in verordening 1881/2006; op basis van statistieken (ongeveer P95); heel duidelijke categorieën nodig
- Uitwerken van bijkomende referentiewaarden; n.a.v. data van aanbeveling 2019/1888
- Stakeholders forum EU op 2 maart

Discussies esters (glycidyl, 3-MCPD)

- ML voor samengestelde levensmiddelen met olie/vet
- Lijst voor discussie (in vroege fase; het zal dus nog evolueren):
 - Smeerbare vetten, sauzen, “seasonings”, chocopasta en dergelijke, bakkerijproducten, ontbijtgranen, chips en frieten, instant noedels, voedingssupplementen met vetzuren, babyvoeding en bewerkte voedingsmiddelen op basis van granen voor zuigelingen en peuters
- Stakeholders forum EU 2 maart
- Specificaties nodig voor vetzuurhoudende additieven (emulgatoren) zoals E471 (mono- en diglyceriden van vetzuren)
 - Vooral glycidylesters tonen reden tot grote bezorgdheid!
 - Snelle reductie van contaminatie nodig!

Andere discussies mycotoxines: OTA

- Discussies normen ochratoxine A vorderen goed

- Commentaren van stakeholders consultatie besproken
- Nog vragen te stellen aan federaties: valorisatie van bijproducten (die ook als levensmiddel worden gebruikt), ...
- Meer monitoring nodig voor producten zoals kaas.

Andere discussies mycotoxines

- DON: normverlaging
- Uitwerking normen T2- en HT-2-toxines
- Aflatoxines: beperkte mogelijkheden tot reductie van normen

Andere discussies plantentoxines

- Ontwerpnormen cyanide in lijnzaad, maniok, amandelen
- Ontwerpnormen opiumalkaloiden in maanzaad en levensmiddelen met maanzaad
- Ontwerpnormen THC in henneproducten
- Glycoalkaloiden in aardappelen en aardappelproducten: meer monitoring is nodig; indicatieve levels of monitoringaanbeveling? Het EFSA-advies steunt bijna volledig op data voor verse aardappelen in de schil wat het moeilijk maakt om de risico's in te schatten.

“Recast”

Het plan om de contaminantenverordening 1881/2006 met zijn vele wijzigingen te vervangen door een nieuwe verordening, is weer actueel.

1. redactionele wijzigingen en minder voetnota's
2. Verduidelijkingen?

Vragen

Fevia vraagt om voor de SCoPAFF-vergadering van 26 februari de laatste versies van de te stemmen teksten te mailen naar de leden.

Vraag S. Laurysen voor verduidelijking m.b.t. glycoalkaloiden in aardappelen.

C. Vinkx: glycoalkaloiden voornamelijk aanwezig in de schil veroorzaken een acute toxiciteit. Het is een recent EFSA-advies en de discussie zit nog in een vroeg stadium. Mogelijks komt er een aanbeveling aan de lidstaten om meer monitoring te doen op zowel aardappelen als aardappelproducten. Daarin kunnen ook waarden worden opgenomen maar dat zijn dan nog geen maximumnormen. Waarschijnlijk is het te vroeg voor geharmoniseerde normen.

Vraag van N. Catoor over de stand van zaken m.b.t. het advies van het wetenschappelijk comité over nikkel? C. Vinkx: dit zou terug op de agenda van de werkgroep moeten komen (wellicht na afronding cadmium en lood). Er zouden normen kunnen komen maar de discussie moet dus nog worden gevoerd.

Vraag resultaten onderzoeksproject acrylamide (vraag FEVIA)

In hoever en wanneer zullen de resultaten beschikbaar zijn voor het grote publiek?

B. Horion: er zal een samenvatting met de globale gegevens (geaggregeerde gegevens) op onze website worden gepubliceerd. De FOD zal ook de leden informeren over de publicatie.

Het is niet de gewoonte dat het rapport integraal wordt gepubliceerd. Er wordt ook een publicatie voor een wetenschappelijk tijdschrift voorbereid.

FEVIA meldt dat voor de sector de geaggregeerde gegevens ontoereikend zijn, en dat sommige leden van FEVIA vragen om gedetailleerde resultaten om de situatie beter te kunnen plaatsen ten opzichte van de producten die ze produceren.

B. Horion antwoordt dat de FOD dit steeds in een bilaterale vergadering kan bespreken met de betrokken exploitanten.

N. Cattoor meldt nog dat naar aanleiding van de resultaten van de studie werd afgesproken met de Europese federatie van de aardappelverwerkers, EUPPA, die de eigenaars van de website www.goodfries.eu zijn om de scope van de website uit te breiden met bijkomende aardappelproducten. Dat zal dit jaar gebeuren. Daarnaast zal gekeken worden om de bakinstructies op verpakkingen aan te pakken. Europatat, de Europese handel in aardappelen werden aangesproken om ook de verpakkers hierbij te betrekken.

7. In het kort

7.1. Stand van zaken van de wijziging van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 1925/2006 wat betreft botanische soorten die hydroxyanthraceenderivaten bevatten (K. De Pauw)

In de vorige adviesraad van oktober heb ik verteld dat er op Europees niveau maatregelen besproken werden voor beperkingen voor hydroxyanthraceenderivaten (HAD) naar aanleiding van het EFSA-advies van november 2017 (EFSA Journal 2018;16(1):5090).

Intussen heeft de ontwerpverordening een gunstig advies bij gekwalificeerde meerderheid van de lidstaten gekregen in het Permanent Comité. De maatregel inzake HAD is nu voorgelegd aan het Europees Parlement en de Raad, de onderzoeksperiode ('scrunity period') loopt tot 1 maart. We zijn echter reeds op de hoogte gebracht dat het Europees Parlement geen bezwaar heeft tegen het voorstel en daarom zal de maatregel door de Commissie worden aangenomen en na 1 maart in het Publicatieblad van de Europese Unie worden gepubliceerd.

(nldr: [Verordening \(EU\) 2021/468](#) van de commissie van 18 maart 2021 tot wijziging van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 1925/2006 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft botanische soorten die hydroxyanthraceenderivaten bevatten werd gepubliceerd op 19 maart. De verordening voorziet geen overgangsmatregelen en treedt in werking op de twintigste dag na publicatie. Vanaf 8 april 2021 dienen alle producten op de markt te voldoen aan de verordening.)

De tekst verbiedt aloë-emodine, emodine, dantron en alle preparaten waarin deze stoffen aanwezig zijn en verbiedt aloë-preparaten die hydroxyanthraceenderivaten bevatten. De stoffen zullen in deel A met verboden stoffen van verordening 1925/2006 worden geplaatst.

De ontwerpverordening plaatst eveneens botanische soorten met HAD in deel C van verordening 1925/2006. Voor preparaten van Rheum, Cassia en Rhamnus bestaat onzekerheid of ze de stoffen die in deel A zullen geplaatst worden, bevatten en daarom moeten deze verder onderzocht worden. Binnen een periode van 18 maanden kunnen belanghebbenden data indienen om de veiligheid aan te tonen en binnen 4 jaar kunnen bijkomende maatregelen genomen worden door de commissie.

Nog belangrijk om te vermelden is dat de gestemde tekst vergezeld is van een schriftelijke verklaring van het Permanent Comité. Hierin staat dat producten die klaar zijn voor het gebruik na bereiding volgens de instructies van de fabrikant met een geanalyseerd gehalte hoger dan of gelijk aan 1 ppm aloë-emodine en/of 1 ppm emodine en/of 1 ppm aloïne A + aloïne B, duidelijk bewijs aanleveren van de aanwezigheid van deze stoffen in de producten en daarom zorgwekkend zijn voor de volksgezondheid. De som van de geanalyseerde gehalten van aloïne A en aloïne B kan worden gebruikt om het totale HAD-gehalte in preparaten van het blad van Aloë-soorten te kwantificeren. Deze limiet van 1 ppm is volgens het Europees referentielaboratorium het laagste niveau dat betrouwbaar kan worden gekwantificeerd door laboratoria in de hele EU. De verklaring is beschikbaar op de website van de commissie (https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/reg-com_gfl_20201005_sum.pdf).

De maatregelen zullen geen gevolgen hebben voor (bereidingen van) gewone groenten. Dit werd geconcludeerd na informatie van EFSA over de aanwezigheid van emodine en aloë-emodine in gewone groenten en 1 mg/kg het laagste niveau is dat betrouwbaar kan worden gekwantificeerd in laboratoria in de hele EU.

Vragen per e-mail van be-sup (Valérie Vercammen verontschuldigd)

De vragen gesteld aan de Adviesraad zullen per e-mail worden beantwoord met een kopie aan alle leden.

7.2. Novel food: toepassing van transitie maatregelen voor insecten (I. Laquiere/J. Pottier)

De leden van de adviesraad werden reeds schriftelijk ingelicht over de publicatie van een nieuwe Q&A rond insecten.

Door het bestaan van een juridische onzekerheid rond het toepassingsgebied van de oude novel food wetgeving (Verordening (EG) Nr. 258/97 die sinds 1 januari 2018 opgeheven en vervangen is door de [Europese Verordening \(EU\) 2015/2283](#)) omtrent gehele insecten, toleerden de Belgische overheden de commercialisatie voor humane consumptie van insectenspecies op het Belgische grondgebied.

In de uitspraak van de [rechtszaak C-526/19](#), heeft het Europees hof van Justitie de juridische onzekerheid rond het toepassingsgebied opgeheven en bepaald dat gehele insecten niet beschouwd worden als novel food onder de oude Verordening (EG) Nr. 258/97.

Het tolerantiebeleid dat bestond in België wordt bijgevolg opgeheven en vervangen door de toepassing van de overgangsmaatregelen, die voorzien zijn in Verordening (EU) 2015/2283.

Welke insecten en producten genieten van de overgangsmaatregelen in België?

De gehele insecten die beantwoorden aan de criteria van de overgangsperiode van Verordening (EU) 2015/2283 (omdat ze legaal in de handel gebracht werden voor 1 januari 2018 en omdat een toelatingsaanvraag ingediend werd ten laatste voor 1 januari 2019) zijn de volgende:

- *Acheta domesticus* (huiskrekkel)
- *Alphitobius diaperinus* (kleine meelworm)
- *Gryllobates sigillatus* (brandkrekkel)
- *Locusta migratoria* (Afrikaanse treksprinkhaan)
- *Tenebrio molitor* (gele meelworm van gele meeltor)

De overgangsmaatregelen gelden alleen voor de gehele insecten en hun respectievelijk toepassingen die opgenomen zijn in de toelatingsaanvragen (zie bijlage van de Q&A).

Een andere grote verandering ten opzichte van het voorgaande tolerantiebeleid is de mogelijkheid tot de invoer van insecten of hun producten uit derde landen. De overgangsmaatregelen zijn ook geldig voor producten afkomstig van derde landen die een toelating hebben voor uitvoer naar de Europese landen (het gaat om landen buiten de Europese Unie die opgenomen zijn in een Europese lijst van toegelaten landen voor uitvoer naar de EU) en conform met de geldende wetgeving (de insecten die verzonden worden naar de Europese Unie moeten begeleid zijn van een Europees certificaat *ad hoc* dat correct ingevuld is). Meer informatie is beschikbaar op de website van het FAVV <http://www.afsca.be/levensmiddelen/insecten/>.

Slechts een beperkt aantal landen hebben reeds dergelijke toelating.

Als er nog specifieke vragen zijn die niet in de Q&A worden beantwoord mag men contact opnemen met de dienst via novelfood@health.fgov.be.

7.3. FSG: gedelegeerde verordening tot wijziging van gedelegeerde Verordening (EU) Nr 2016/127 betreffende de toepassingsdatum van volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding op basis van eiwithydrolysaten (I. Laquiere/E. Heyvaert/A. Darimont)

De gedelegeerde verordening heeft tot doel Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/127 te wijzigen door de toepassingsdatum van de bepalingen ervan met betrekking tot van eiwithydrolysaten vervaardigde volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding uit te stellen, aangezien de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) als gevolg van de COVID-19-pandemie onverwachte vertragingen bij de wetenschappelijke beoordeling van die voeding heeft ondervonden.

Om mogelijke verstoringen van de markt te voorkomen, moet de toepassing van de voorschriften inzake van eiwithydrolysaten vervaardigde volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding met een jaar worden uitgesteld.

De EFSA heeft slechts één soort zuigelingenvoeding die momenteel in de handel is positief beoordeeld. De samenstelling daarvan voldoet aan de voorschriften van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/127.

De EFSA beoordeelt momenteel de veiligheid en geschiktheid van een aantal andere samenstellingen van zuigelingenvoeding die momenteel rechtmatig in de handel is gebracht overeenkomstig Richtlijn 2006/141/EG van de Commissie.

De voorschriften van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/127 kunnen, na een beoordeling door de EFSA van de veiligheid en de geschiktheid van elk afzonderlijk geval, worden bijgewerkt om het in de handel brengen van van eiwithydrolysaten vervaardigde zuigelingenvoeding met een andere samenstelling dan de reeds positief beoordeelde zuigelingenvoeding toe te staan.

De Verordening 2016/127 zal voor van eiwithydrolysaten vervaardigde volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding pas van toepassing worden vanaf 22 februari 2022.

De website van de FOD zal aangepast worden van zodra deze nieuwe verordening officieel is.

Daarnaast laat een verordening ook toe om calcium L-methylfolate als bron van folaat toe te voegen in volledige zuigelingenvoeding, opvolgzuigelingenvoeding, bewerkte op granen gebaseerde voeding voor zuigelingen en jonge kinderen en babyvoeding.

8. Komende evenementen, conferenties en workshops

/

9. Varia

9.1. Materialen in contact met voedingsmiddelen: bamboe, stand van zaken (vraag Comeos)

E. Heyvaert: sinds enkele jaren loopt er discussie op EU-niveau over kunststoffen waar organische vezels worden aan toegevoegd (meestal bamboe maar ook koffiegruis, maïs, ...). De COM heeft een document gepubliceerd op haar website met een samenvatting van de discussies van de WG van deskundigen voor FCM over kunststoffen met bamboe of andere vergelijkbare bestanddelen:

- Bamboe staat niet op de positieve lijst (VO 10/2011) van producten die mogen worden gebruikt in kunststoffen.
- Door toevoeging van vezels aan kunststof is er een grotere kans op migratie vnl. melamine en formaldehyde.
- Er is ook veel misleidende reclame, het gaat om kunststofproducten (biologisch, afbreekbaar, organisch)!

Hierover werd gecommuniceerd via de werkgroep contactmaterialen van de adviesraad en de adviesraad zelf en een publicatie op de website van de FOD geplaatst.

Intussen hebben op de commissievergaderingen alle lidstaten aangegeven dat ze hierop zullen controleren.

E. Moons: ook FAVV heeft een publicatie geplaatst op de website. Het gaat om een gemeenschappelijk Benelux-verklaring. Er zal worden gecontroleerd of er vanaf mei geen producten meer op de markt zijn.

We benadrukken wel om geen paniek te veroorzaken bij de consumenten. Ze mogen de bamboeproducten die ze reeds eerder hebben aangekocht verder gebruiken mits een aantal voorzorgen overeenkomstig de instructies van de producenten: niet gebruiken voor warme dranken, niet bij hogere temperatuur dan 70 °C afwassen.

We werken ook een circulaire voor de operatoren. Zuivere bamboe blijft toegelaten!

Er is ook overleg met de douane. Er is evenwel geen aparte code voor producten gemengd met bamboe. Er is ook contact met de FOD Economie in het kader van de ongeoorloofde publiciteit rond de natuurlijke aspecten ervan.

S. Hemdane zegt dat Comeos hierover ook meerdere communiqués heeft verspreid. Er zijn evenwel een deel van de operatoren niet aangesloten (zie ook non-food). Quid de operatoren die niet geregistreerd zijn bij FAVV. En wat gebeurt er bij vaststelling van een overtreding? Dikwijls is er onwetendheid bij operatoren die ervan uitgaan dat het product in orde is (voldoet volgens de informatie).

federale overheidsdienst

**VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

E. Moons: er is al heel wat over geïnformeerd en gepubliceerd sinds december 2020, de informatie zal al heel wat operatoren hebben bereikt intussen, ook als ze niet aangesloten zijn bij het FAVV. Het was de bedoeling om de operatoren wat tijd te geven om hun producten te verwijderen uit de rekken. Zodra het FAVV controles begint de doen en overtredingen vaststelt, krijgen ze evenwel meteen een PV.

9.2. Food Labelling Information System « FLIS »

FLIS is een toepassing waarin de gebruiker een voedingsmiddel kan selecteren en daarvoor automatisch de krachtens de Europese bepalingen verplichte etikettering kan opvragen in de 23 talen van de EU. De toepassing vermeldt ook de links naar de relevante juridische bepalingen en de bestaande leidraden. Ze bevat in totaal 87 verschillende voedingsmiddelcategorieën en informatie uit 39 verordeningen, 17 richtlijnen en een beslissing.

De toepassing staat op de website van het DG Gezondheid: https://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/food-labelling-information-system_en

Aanvankelijk was het plan om er ook nationale bepalingen in op te nemen, maar gezien de omvang van die taak werd dit idee voorlopig opzijgezet.

Deze toepassing kan erg handig zijn voor de operatoren, en de federaties worden daarom verzocht het bestaan hiervan mee te delen aan hun leden als dit nog niet gebeurd is.

VOLGENDE VERGADERING

11 mei om 14.00 uur

Aanwezigheidslijst

<u>Membres du Conseil consultatif / Leden van de Adviesraad</u>	<u>Effectif / Effectief</u>	<u>X - V</u>	<u>Suppléant/ Vervanger</u>	<u>X - V</u>
Président / Voorzitter	Mortier Philippe	V		
Responsable du service Alimentation -Verantwoordelijke van de dienst Voedingsmiddelen	Berthot Carl	X		
AFSCA - FAVV	Moons Emmanuelle	X	Maudoux Jean-Philippe	
SPF Economie - FOD Economie	Ogiers Luc	X	Bastin Valérie	V
Secteur de la fabrication d'aliments pour animaux - Sector van de productie van diervoeders				
BEMEFA/APFACA	Dejaegher Yvan	V	D'Hooghe Katrien	V
Secteur de la production agricole - Sector van de landbouwproductie				
Boerenbond	Els Goossens		Diane Schoonhoven	
Fédération Wallonne de l'Agriculture (FWA)	Ledur André		Duysen Stéphanie	
Algemeen BoerenSyndicaat vzw (ABS)	Depraetere Guy		De Busschop Koen	
Industrie alimentaire - Voedingsindustrie				
FEVIA	Bresseleers Guido	X	Guillaume Nathalie	V
FEVIA	O'Sullivan Maureen	V	Hallaert Johan	V
FEVIA	Van Mulders Mark	X	Sermeus Maud	X
Compléments alimentaires - Voedingssupplementen				
BACHI Vzw (E) // NAREDI (S)	Marc Gryseels		Valerie Vercammen	
Industrie chimique - Chemische nijverheid				
Essenscia - DETIC	Nele Plas		Heylen Kevin	
Commerces et distribution - Handel en distributie				
Comeos	Hemdane Sami	X	De Greve Nathalie	
Unizo	Bert Véronique	X	Ardies Luc	
FVPhouse // Fédération nationale des bouchers, charcutiers et traiteurs de B	Cattoor Nele	X	Pottier Jean-Luc	V
Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties (VBT)	De Craene Ann	X	Helene Deruwe	
Horeca				
Bemora	Terryn Stijn		Hemdane Sami	X
FED. Ho.Re.Ca Bruxelles-Brussel // VZW Navefri - Unafri ASBL	Tomaz Paulo		Lefèvre Bernard	
Représentants des consommateurs et des organisations familiales - Verbruikersorganisatie				
Test-Achats - Test-Aankoop	Laurysen Sigrid	X	Renders Katrien	V
Test-Achats - Test-Aankoop	Van den Broeck Aline		Vandenbroucke Joost	
AB-REOC - BV-OECO	Muraille Billy-Ray	X	De Cort Leen	
O.N.E. // Kind en Gezin	Claes Nathalie		Quintelier Sigrid	X
Protection de l'environnement - Milieubescherming				
Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen // Biowallonie Asbl	Jacobs Danny		Grogna Philippe	
SPF Santé publique - FOD Volksgezondheid				
Expert	Horion Benoît	X		
Expert	Darimont Amandine	X		
Expert	De Pauw Katrien	X		
Expert	Laquiere Isabelle	X		
Expert	Pottier Jean	X		
Expert	Vinkx Christine	X		
Expert	Heyvaert Els	X		
Expert	Meunier Joëlle			
Expert	de Clock Dominique			
Expert	Storms Tom	X		
Expert	Lardinois Kelly			
Expert	Dumont de Chassart Quentin			
Expert	Doughan Laurence	X		
Expert	Rigaut Dominique			
	Gilon Vincent			
	Hoepied Philippe	X		
	Van Nevel Johan	X		
Relations internationales - Internationale betrekkingen				
	Kubina Anna			
Cabinet Agriculture - Kabinet Landbouw				
	Caroline De Praeter	X		
Cabinet Santé Publique - Volksgezondheid Kabinet				
	Tina Van Havere	X		
Invitées				
	Asma Labidi (Bachi)	X		
	Sarah Renoy (FWA)	X		

X = Présent- Aanwezig V = Excusé - Verontschuldigd